

A-I/4/1265/ 22

प्रथमसत्रार्द्धम्

चतुर्थपत्रम्

फलितज्योतिषम्

समयः घण्टात्रयम्

पूर्णाङ्काः 80

(15×2=30)

अ. सर्वे अतिलघूत्तरीयाः प्रश्नाः समाधेयाः ।

1. "तुल्येऽर्थेऽक्षरभेदादमन्त्रके" इत्यस्याभिप्रायः कः ?
2. ज्योतिषशास्त्रस्य त्रयः स्कन्धाः के ?

अथवा

नक्षत्रसूचकः कः ?

3. गम्भीरोदात्तघोषः कस्य भवेत् ?
4. एकस्मिन् संवत्सरे अयने भवतः ?

अथवा

सूर्यस्य कस्मिन् कस्मिन् राशौ प्रवेशे हेमन्तर्तुः भवति ?

5. अवम इत्यनेन किमवगम्यते ?
6. दूरस्थचिह्नवेधादुदयेऽस्तमयेऽपि वा सहस्रांशोः । द्वितीयां पंक्तिं लिखत ।
7. सूर्यग्रहणे मोक्षः कस्यां दिशि भवति ?

अथवा

"नादेष्टुर्भारती वन्ध्या" अस्याभिप्रायं स्पष्टयत ।

8. शुक्रस्य तृतीयमण्डले मघादीनि कति नक्षत्राणि सन्ति ?

अथवा

नागादिनववीथीषु का वीथी अतिकष्टं प्रयच्छति ?

9. परिवत्सरस्य स्वामी कः ?

अथवा

युगे पञ्चवर्षाणां नामानि कानि ?

10. संवत्सरपुरुषस्य नाभिगतनक्षत्राणि कानि ?
11. नक्षत्रस्य उत्तरस्यां दिशि गच्छन् बृहस्पतिः शुभाय अशुभाय वा भवति ?
12. कार्तिकेऽश्वयुजि च बुधोदयस्य किं फलम् ?
13. प्राकृतगत्यौ बुधस्य किं फलम् ?
14. वसाकेतोः किं लक्षणम् ?
15. उल्कया विनिहतस्य अगस्त्यस्य किं फलं ?

ब. सर्वे लघूत्तरीयाः प्रश्नाः समाधेयाः ।

(5×6=30)

16. अगस्त्योदयलक्षणं प्रतिपादयत ?
17. भवकेतोः लक्षणम् प्रतिपादयत ।

अथवा

शुक्रस्य चतुर्थमण्डलफलं विविच्यताम् ।

18. रोहिण्याः दक्षिणतश्चरन् भौमफलं विशदीकुरु ।

अथवा

“पञ्चवक्त्राणि भूसुते” भावस्यास्य स्पष्टता विधेया ।

19. मध्यविदारणनामकमोक्षलक्षणं सफलं प्रतिपादयत ।

अथवा

भाद्रपद-मासादौ मासान्ते च सूर्यचन्द्रग्रहणफलं निरूपयत ।

20. शनैश्चरभिन्नं चन्द्रमण्डलफलं निरूप्यताम् ।

स. निबन्धात्मकः प्रश्नः समाधेयः ।

(1×20=20)

21. चन्द्रस्य दशविधसंस्थानानि सफलं व्याख्यात ।

अथवा

तामसकीलकदर्शनफलं निरूपयत ।

अथवा

शुक्रस्य नव वीथयः व्याख्यायन्ताम् ।